

Adelsö den 30 september 2015

Motion till kommunfullmäktige i Ekerö kommun
av Desirée Björk, Bernt Richloow och Robert Oberascher

Åtgärdsplan för PFOS och närbesläktade ämnen

Bakgrund:

PFOS är ett av en grupp ämnen som kallas perfluorerade alkylsubstanser (PFAS). Ämnet används bland annat i impregnerat papper, textilier, rengöringsmedel och brandsläckningsskum.

De mest studerade ämnena inom gruppen är perflouroktansulfonat (PFOS) och perflouroktansyra (PFOA) Båda ämnena tas upp av djur och människor och har en rad giftiga effekter, bland annat cancerframkallande.

PFAS-ämnen är dessutom mycket svårnedbrytbara. PFOS tillhör gruppen perfluorerade ämnen, som visat tecken på att vara giftig för vattenlevande djur. PFOS ansamlas i organismer. PFOS finns spritt i fisk i hela Sverige, generellt sett är koncentrationerna högre i den södra delen av Sverige jämfört med norra.

I naturen är de syntetiskt framställda syrorna väldigt långlivade och lättspredda. Enligt Livsmedelsverket är situationen oroande. Livsmedelsverket har gett landets samtliga kommuner i uppdrag att senast 1 april 2014 redovisa om halterna i dricksvattnet befinner sig inom de tillåtna värdena.

I djurförsök har man sett att PFOS bland annat kan ge påverkan på sköldkörteln, levern, fettmetabolismen, reproduktionssystemet och immunförsvaret. Enligt livsmedelsverkets rapport är foster, spädbarn och barn med stor sannolikhet extra känsliga för kemikalierna. Inte särskilt mycket forskning har gjorts om hälsofarorna med PFOS och andra högfluorerade ämnen men nyligen publicerades en vetenskaplig artikel, i Environmental Science & Technology, där det föreslås att höga halter av dessa kan orsaka ökad impulsivitet hos barn.

Förslag till beslut i Ekerö Kommunfullmäktige

Att kommunfullmäktige ger uppdraget att kartlägga och analysera eventuell förekomst av PFOS i mark, fisk och dricksvatten samt utarbeta ett åtgärdsprogram så att kommuninnevärnarnas exponering minimeras. Öpartiet vill också att Ekerö kommun redovisar den inventering Livsmedelsverket senast den 1 april 2014 uppmanat kommunen att inkomma med.

Desirée Björk (Ö)

Robert Oberascher (Ö)

Bernt Richloow (Ö)